

Pomozte nám dostat slet na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO

Praha, 3. září 2025 – Všesokolský slet je událost, která nemá ve světě obdoby. Jednou za šest let je sportovně-kulturní akcí roku v Česku. V posledních letech se jí účastní desetitisíce sokolů a přes 100 000 návštěvníků jak z Česka, tak i ze zahraničí. Slet je fenomén tak jedinečný, že je potřeba jej chránit a šířit jeho popularitu. K tomu nám pomůže, když se dostane na seznam UNESCO. Dneškem oficiálně zahajujeme kampaň ke sběru podpisů.

Sokol je už přes 160 let nejvýznamnější českou tělovýchovnou a spolkovou organizací, věrnou demokratickým principům, na nichž vždy stála a kvůli nimž byla ve své historii třikrát zakázána. Sokolství se postupně stalo fenoménem, který pevně zakotvil v povědomí české společnosti. I dnes patří České obci sokolské významné místo na poli tělovýchovném, sportovním, kulturním i vzdělávacím.

Slet je tu už po 3 století – déle než novodobé olympijské hry

Jedním ze symbolů sokolského hnutí se staly od roku 1882 všesokolské slety, které byly nejen jeho výkladní skříní a místem setkávání sokolů a sokolek z celého světa. *„Staly se především oslavou demokratických a vlasteneckých ideálů, které Sokolu dali do vínku jeho zakladatelé a které platí dosud. Všesokolské slety představují zcela unikátní fenomén, který provází českou společnost již od roku 1882. Jejich cílem nebyla jen podívaná, ale byly vždy přehlídkou celé šíře sokolské činnosti a výchovy. Zatím poslední – velmi úspěšný slet proběhl loni v Praze a předvedení hromadných skladeb se zúčastnil i prezident republiky,“* shrnuje význam všesokolských sletů předseda petičního výboru petice k zapsání sletu na seznam UNESCO a starosta ČOS **Martin Chlumský**.

„Od počátku představovaly všesokolské slety unikátní kombinaci hromadných tělocvičných vystoupení, sportovního zápolení i kulturních aktivit. Jejich součástí byla i vystoupení sokolských divadelních, pěveckých, folklorních a dalších uměleckých souborů. Účastnily se jich tisíce a později desetitisíce i statisíce sokolů a sokolek z celého světa. Celková návštěvnost sletových týdnů často přesáhla milion diváků,“ doplňuje vzdělavatel České obce sokolské **Michal Burian**.

Zcela mimořádná byla a stále je i inkluzivní role sletů. Postupně se staly místem setkávání všech generací – od předškolní mládeže až po seniory. Velký význam měly i v historii boje o emancipaci žen. V tomto ohledu byl Sokol organizací, která předběhla svou dobu. Již od 60. let 19. století usiloval o zapojení žen do své činnosti a od roku 1901 se ženy staly pravidelnými účastnicemi všesokolských sletů, což byl ve své době průkopnický čin. Zatímco v naprosté většině zemí světa se ženám dostalo volebního práva až po 1. světové válce, v Sokole dosáhly absolutní rovnoprávnosti s muži na všech úrovních a ve všech oblastech činnosti již v roce 1914.

Slet spojuje – zapišme jej na seznam UNESCO

V období pohnutých dějinných událostí všesokolské slety povzbuzovaly národ v boji proti nastupujícím diktaturám. V letech 1938 a 1948 se staly největším vyjádřením odporu proti nacistickému a komunistickému režimu a prostředkem k vyjádření společenské soudržnosti.

I proto v červnu 2025 schválil volební sjezd všech zástupců celého sokolského hnutí záměr usilovat o zapsání všesokolského sletu na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO a připravit petici, která úsilí ČOS o zápis podpoří. Vznikl petiční výbor pod vedením starosty Sokola Martina Chlumského, který se přesně dle motta posledního sletu *„Slet spojuje“* rozhodl získat pro myšlenku zápisu sletu podporu napříč českou společností.

K petici tak bylo uspořádáno symbolické setkání na Sřeleckém ostrově – místě, kde se v roce 1882 konal I. všesokolský slet, s osobnostmi české kultury a sokoly. Zúčastnili se jej například: herec Jan Čenský, scénárista Ivo Hubač, hudební dramaturg sletových skladeb Zdeněk Barták, zpěvák a skladatel Karel Vágnér a Stanislava

Horváthová – neteř Vladislava Slavíka, který se jakožto dlouholetý náčelník a pak starosta Sokola v New Yorku podílel na přípravách sokolských sletů v USA, ale po roce 1990 i všesokolských sletů v ČR.

Petici je možné podepsat do 30. října 2025

Petici je možné podepsat **dvěma způsoby**. Jednak online na ePetice skrze Portál občana. Přihlásíte se – buď pomocí bankovní identity, nebo NIA e-identity (nelze přes datovou schránku). Postupujte podle pokynů své banky nebo poskytovatele identity (potvrzení v mobilní aplikaci, SMS kód apod.). Po přihlášení se zobrazí formulář petice, nebo zadejte do vyhledavače „petice“. Zkontrolujte své údaje a klikněte na „podepsat“.

Druhým způsobem, jak petici podepsat, je takzvaně papírově a poslat ji poštou. Jak na to? Stáhněte si petici, sežeňte na ni co nejvíc podpisů a pošlete nám ji do Tyršova domu na tuto adresu:

Tyršův dům
Podatelna
Újezd 450/40
118 01 Praha 1

Každý podpis se počítá. Petici mají právo podepsat všichni občané ČR bez ohledu na věk, tedy i osoby mladší 18 let. Petici můžou podepsat i osoby s trvalým pobytem v ČR, i když nejsou občany ČR.

Petici ke stažení, průvodní dopis či plakát ke stažení, stejně tak i **veškeré podrobnosti** o tom, jak petici podepsat online, najdete zde: <https://sokol.eu/petice>.

Slety jako demonstrace proti nacismu a komunismu

Všesokolské slety se často konaly v období pohnutých dějinných událostí a povzbuzovaly národ v boji proti nastupujícím diktaturám. V letech 1938 a 1948 se staly největším vyjádřením odporu proti dvěma totalitním režimům – nacistickému a komunistickému. Role sletů jako cesty ke společenské soudržnosti byla nezastupitelná.

Po zákazu sokolského hnutí se komunistický totalitní režim pokusil využít celospolečenského fenoménu všesokolských sletů a nahradit je spartakiádami. Sokolové a sokolky, kteří po únoru 1948 odešli do exilu, ale převzali pomyslnou štafetu a ve spolupráci s tradičními zahraničními sokolskými jednotami uspořádali od roku 1962 ve Vídni, Montrealu, Curychu a Paříži celkem sedm zahraničních sletů, na nichž se setkávali napříč kontinenty.

Na sletové ploše se vždy stíraly rozdíly věku i sociálního postavení a vládl pocit sounáležitosti. Je to svátek, kde se oslavuje lidská píle, kolektivní duch a radost z pohybu. Po obnově sokolského hnutí v roce 1990 se tato atmosféra vrátila v roce 1994. Od tohoto roku se všesokolské slety opět pořádají v pravidelných šestiletých cyklech.

V dnešní individualistické době, kdy se často vytrácí pocit komunity, představují všesokolské slety silný protipól. Připomínají nám hodnotu společného cíle, vzájemné spolupráce a podpory. Proto nejsou jen sportovními událostmi, ale především jedinečnými oslavami ducha, těla a bratrství, které mají v české společnosti nezastupitelné místo. Jejich výjimečnost spočívá v jejich historické hloubce, v jejich schopnosti sjednocovat a inspirovat. Nesou v sobě odkaz generací našich předků a jsou tak neodmyslitelnou součástí našeho kulturního dědictví.

Příloha TZ: Proč chceme slet na seznamu UNESCO – odpovědi na časté dotazy

Všesokolský slet se jednou za 6 let stává sportovně-kulturní akcí roku v Česku. V posledních letech se jí účastní desetitisíce sokolů a přes 100 000 návštěvníků z ČR i zahraničí. Slet je dnes již takovým fenoménem, že je třeba jej chránit a šířit jeho popularitu. K tomu nám pomůže i to, když se dostane na seznam UNESCO. Zde jsou odpovědi na otázky, na které se často lidé ptají.

1. Proč by měl být slet na seznamu nemotného dědictví UNESCO?

Mezinárodní prestiž a uznání

Zápis je potvrzením toho, že má slet mimořádnou hodnotu pro celou společnost a upevní národní hrdost a identitu.

Ochrana a zachování tradice

Otevře cestu k národní, možná i mezinárodní podpoře, možnost grantů. Pomůže zajistit, aby se význam sletu přenášel dál, z generace na generaci.

Zvýšení povědomí a propagace

Status UNESCO přitahuje pozornost médií, odborníků a turistů. Může motivovat mladší generace k tomu, aby se sletu zúčastnily.

Ekonomické přínosy

Nepřímo podporuje cestovní ruch a místní podnikání. Pomáhá získat finanční prostředky, granty.

Záruka kvality a autenticity

Zápis slouží jako „pečeť důvěry“ — potvrzuje, že tradice je autentická a má zásadní význam.

2. Bude za vstup Česká obec sokolská něco platit?

ČOS za vstup nic platit nebude (jediné náklady budou na případnou administrativu).

3. Kdo může petici podepsat?

Petici mají právo podepsat všichni občané ČR bez ohledu na věk. Petici mají právo podepsat i osoby s trvalým pobytem v ČR, i když nejsou občany ČR. Petici mohou podepsat i osoby mladší 18 let, pokud jsou schopny pochopit její obsah.

4. Do kdy se podpisy sbírají?

Do 30. října 2025.

5. Co už je na seznamu českého nemotného dědictví UNESCO?

Slovácký Verbuňk (2005)

Sokolnictví (2010)

Masopust (2010)

Jízda králů (2011)

Loutkářství (2016)

Modrotisk (2018)

Foukané vánoční ozdoby (2020)

Vorařství (2022)

Ruční výroba skla (2023)